

ВЕЛИКИ ЉУДИ ОД МАЛИХ НОГУ

ПРОЈЕКАТ ИНКЛУЗИВНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Шта значи подстицајно родитељство?

Да би деца остварила своје пуне потенцијале за раст, развој и учење, важно је да родитељи/старатељи створе подстицајну везу са њима, да деци обезбеде квалитетну исхрану, да их заштите од болести водећи рачуна о њиховој хигијени, да стварају ситуације у којима ће дете имати прилике да учи од најранијег узраста, расте и развија се у безбедној и стимулативној средини.

Све што дете види, додирне, окуси, помирише или чује у првим годинама утиче на развој осећања и способности учења. Рана негативна искуства доказано имају значајне последице на развој мозга а тиме и по физички и психички развој детета. Главни заштитни фактор за дете је један топао, сигуран и подстицајан однос пун љубави, уважавања и пажње са одраслом особом која му је блиска. Ако је дете често изложено стресним ситуацијама, уз истовремено одсуство утхе од стране родитеља, или ако је понашање родитеља извор стреса за дете, онда такав стрес постаје штетан и може оставити последице. У најранијем узрасту се такође постављају и темељи здравих навика и правилне исхране. Дете треба подржати да једе редовно, три главна оброка и 2-3 ужине дневно. Брига о здрављу

значи и научити дете да се стара о личној хигијени и хигијени окружења, да буде физички активно и да време проводи у природи.

Игра је једна од најважнијих активности деце и родитеља. Играјући се са дететом, родитељ даје прилику детету да истражује, да савладава проблеме, да развија машту.

Кроз игру деца откривају ко су, како свет функционише и где је њихово место у њему. Развој је динамичан, зато га треба пратити. Најбоље што родитељи могу да ураде је да прате развој свог детета уз помоћ изабраног педијатра и стручњака при домовима здравља.

Уколико се кашњење у развоју препозна на време и дејчи развој подстакне у првим годинама живота, чак 70% деце оствари очекиване токове развоја.

Вртић као оаза здравог одрастања

Укључивање деце у квалитетне програме предшколског васпитања и образовања додатно подржава учење у раном детињству и поставља основу за даљи успех у животу. То се посебно односи на учешће деце из породица које немају довољно средстава и могућности да пруже адекватну подршку детету.

Вртић је место у коме се развија вршњачка заједница у којој деца од својих вршњака уче како да разумеју потребе других, како да уважавају туђе мишљење, испољавају своје потребе и жеље и контролишу своје импулсе. Полазак у вртић је велики и важан догађај јер представља први искорак детета из породице. Честа дилема родитеља јесте када је право време за то.

„Право време“ за полазак у вртић уствари не постоји и зависи од индивидуалних карактеристика детета и породичне организације. Из перспективе детета, родитељи лако могу да препознају тај тренутак - када дете покаже интересовање за вршњаке и игру са њима.

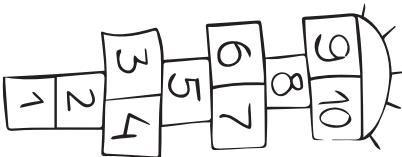
Квалитетни предшколски програми имају значајан утицај на каснија образовна постигнућа све деце. Ефекти су већи уколико деца похађају програме дуже од две године пре поласка у основну школу

Образовање је један од најделотворнијих начина да се прекине круг дискриминације и сиромаштва, са којим се често суочавају деца из осетљивих група и њихове породице!

Зато, многе земље у свету, укључујући Србију, стварају услове за што већи обухват и дуже похађање предшколског васпитања и образовања.

Значај инклузивног предшколског васпитања

Инклузивно образовање обезбеђује да сва деца заједно уче и играју се. У инклузивном окружењу, деца се подстичу да упознају другу децу и њихове потребе и да прихвате различитости. Уче да су сва деца део њихове заједнице и на тај начин заједно развијају осећање припадности.

Законом је прописано да детету коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна поддршка у васпитању и образовању, предшколска установа обезбеђује отклањање физичких и комуникационих препрека, односно врши прилагођавање. С обзиром на то, предвиђене су мере којим се подржава њихово веће укључивање, као што су давање приоритета приликом уписа и покривање трошкова боравка деце у вртићу.

Пројекат инклузивног предшколског васпитања и образовања спроводи Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, уз финансијску подршку Светске банке. Пратите нас и на интернет страницама и друштвеним мрежама пројекта.

Република Србија
Министарство просвете,
науке и технолошког развоја

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

